

PSALMI
Prijevod
fra Luka Bračanin
1598.

Biblioteka
BIBLICA CROATICA

Niz
PSALMI

Glavni urednik
Danijel Berković

Uredništvo
Boris Beck, Danijel Berković, Nino Brozinčević

Preveo
Fra Luka (Polovinić) Bračanin

Urednik ovog izdanja
Nino Brozinčević

Korektura
Nino Brozinčević

Prijelom
Filip Vacek

Dizajn naslovnice
Iva Đaković

Tajnica uredništva
Monika Bajić

Tisak
Cro Graf, Jablanovec

Izdavač
Biblijski institut Zagreb

Za izdavača
Perry L. Stepp

Godina izdanja
2020.

ISBN 978-953-8003-15-8

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001058534

PSALMI

PRIJEVOD
FRA LUKA BRAČANIN
1598.

Biblijski institut - Centar biblijskih istraživanja

Hrvatski Psaltir

Psalmi su izraz javnog bogoštovlja i unutarnje pobožnosti, iskaz hvale i patnje, svjedočanstva života i smrti, egzistencijalni krik i smirenje duše. Već treći milenij bezbrojni čitatelji u njima nalaze odjeke svojih vlastitih lutanja i traženja, zbog čega su psalmi postali važan dio vjerske i kulturne baštine čovječanstva.

Psalmi su u hrvatski narod došli već u vrijeme Ćirila i Metoda, odnosno njihovih učenika, a otada su potvrđivali svoju prisutnost u nizu novih prijevoda. Postali su neizostavan dio molitve i umjetničkih djela te su utjecali na rad mnogih pjesnika, od Marka Marulića i Ivana Gundulića, preko Janka Polića Kamova i Miroslava Krležu, do Dražena Katunarića i Čede Antolića danas. Uglazbljeni psalmi pjevaju se svakodnevno u svim hrvatskim crkvama.

Hrvatska psaltirska baština sadrži brojne tekstove veoma visoke umjetničke vrijednosti te od široke kulturološke važnosti, a neki su od njih nedovoljno ili čak potpuno nepoznati javnosti, kako općoj, tako i stručnoj. Budući da je u današnje doba snažno oživio interes za biblijske tekstove, nakanili smo vratiti veliki dug vrijednim, a zanemarenim prevoditeljima.

Projekt *Hrvatski Psaltir* želi na jednom mjestu obuhvatiti hrvatske prijevode psalama radi upoznavanja stručne i šire javnosti s vrijednim tekstovima iz prošlosti, očuvanja hrvatske vjerske, književne i jezične baštine te posvješćivanja veze Gradišćanskih Hrvata s Domovinom. Time odajemo priznanje poslenicima koji nisu žalili truda i vremena da svojim suvremenicima prenesu ljepotu i važnost biblijskog teksta, ali želimo još nešto: njihove ćemo napore približiti današnjim i budućim čitateljima s nadom da će biti i više od čitatelja – da će biti molitelji i slavitelji.

Čakavski psalmi fra Luke Bračanina

Četiri godine iza nas, ovaj je serijal Psaltirâ pri Biblijskom institutu – Centru biblijskih istraživanja i bio započeo, nudeći ovdašnjoj kulturnoj javnosti i općoj biblistici prvotisak prijevoda psalama na kajkavskom jeziku autora Antuna Vranića. On je to bio učinio još 1816. godine kao dio sveobuhvatnog sveto-pisamskog projekta na kajkavštini, potaknutog idejom biskupa Maksimilijana Vrhovca, koji je samim tim prigodničarski i bio tituliran kao – *Vrhovčeva Biblija*. Nažalost, taj projekt nikad nije zaživio u svojoj punini, ali su barem psalmi spašeni, a prošle godine i kompletan *Novi zavjet – Sveto pismo Novoga zakona* u prijevodu Ivana Ruperta Gusića koji je izdalo Hrvatsko književno društvo Sv. Jeronima u Zagrebu (2019.).

U svjetlu toga kajkavskog prijevoda iz Ottocenta možemo gledati i ostvaraj fra Luke Bračanina na čakavskom jeziku iz kasnoga Cinquecenta. Iako je bio rođeni Bračanin, Boljanin, njegov jezik nije u cijelosti lokalno leksički obilježen. Kao školovani klerik (bio je čak inauguriran i za *inkvizitura* iliti vizitatora), rabio je jezik koji je naučio i izvan mjesta rođenja i formiranja, premda se služio mnogim riječima i jezičnim koloritom što ga je bio usisao i ponio iz vlastitog dvorišta. No, što se tiče fra Lukina jezika u Psaltiru, do nas su doprla na početku ovoga teksta spomenuta dva dojakošnja izdanja njegovih psalama, a iz uvodnih riječi priređivača primjetna je određena jezična diskrepancija. Naime, Petar Karlić u izdanju iz 1917. godine u popratnom tekstu navodi kako je uglavnom dosljedno slijedio fra Lukin pravopis, ali da je intervenirao u pojedine fonetske naročitosti koje su mu se činile neujednačenima. Pročitavši to, priređivač izdanja iz 2008. godine, Đuro Žuljević, po vlastitom je jezičnom osjećaju vraćao jezična stanja koja su mu bila sumnjiva. U svojem predgovoru Žuljević, kao izvorni govornik bolskog čakavskog jezičnog idioma, napominje kako je na mjestima gdje je Karlić bio napisao *srce* on to prepravio u *sarce*, a riječ *prsi* donosio je kao *parsi*. I, ovaj svarabaktički vokal i jest odlika čakavštine iz Bola, koju još

uvijek i dandanas možemo čuti u pojedinim drugim govorima na Braču i Hvaru, ali i Dalmaciji u cjelini.

U kolikoj je mjeri fra Luka bio konzultirao spomenuti *Dubrovački psaltir*, najbolje ćemo vidjeti usporedimo li njihova prva dva retka možda najpopularnijeg i najpoznatijeg psalma: Psalam 51 (50). Frano Fancev je 1934. godine u Zagrebu bio objavio važnu psaltirističku i opće sakralnu crkveno-povijesnu građu, među kojom se našao i *Dubrovački psaltir*. U njegovoj transkripciji i (djelomičnoj) transliteraciji rečena početna dva biblijska retka u katrenskoj strofičnoj organizaciji izgledaju ovako:

*Smiluj se menie (gospodine) boxe (moi),
po-uelichom milosardiu tuomu.
I po-uelicanstu milosardia tuoieih,
rasmarsi slobu moiu.*

Fra Luka Bračanin isti je pasus u svojem jeziku bio čuo ovako:

*Smiluj se na me, Bože,
po velikomu milosrdju tvomu.
I po mnoštvu smilovanji tvojih
pomrsi nepravедnost moju.*

A Bartol Kašić, čiji se Psaltir u nevjerojatnoj mjeri jezično i leksički podudara s fra Lukinim, baš ovaj početak ima malo modificiranim:

*Pomiluj mene, Bože,
po velikomu milosardju tvomu.
I po mnoštvu od pomilovan'ja tvojeh
smersi nepravnost moju.*

Frapantna sličnost je između psalama fra Luke Bračanina i Bartola Kašića. Do te je mjere ispremrežena zajedničkim sintaktičkim i inim jezičnim istostima, da bi se tome mogla posvetiti zasebna studija. Iako se ne može to egzaktno potvrditi znanstvenim instrumentarijem i aparaturom, ipak postoji povećana sumnja da je Bartol Kašić bio upoznat s tekstom Psaltira fra Luke Bračanina!? Tim prije što postoje izvori koji svjedoče o premještanjima fra Lukinog manuskripta iz jednog samostana u drugi, s jednog otoka na drugi ili na kopno i sl.

Teško je nama danas spekulirati s mogućnostima kojima su baratali naši stari pisci i prevoditelji, pa vući (neznanstvene) hipoteze u pogledu mogućih premrežavanja i konzultiranja kojima su imali šansu ili priliku okoristiti se spomenuti naši stari pisci i prevoditelji. No, zbog možebitne komunikacije znatizeljnog čitatelja s ovim našim najstarijim tekstovima, prenijet ću ovdje i dva dosad relativno nepoznata djela, koja se na ovom mjestu po prvi put ekskluzivno, izravnim originalnim fragmentima predstavljaju široj publici i uopće (stručnoj) javnosti.

Prvi među njima izvadak je iz tzv. *Poljičke Biblije* (1768.), koja se nalazi u Arhivu HAZU-a u Zagrebu, u dva rukopisna sveska. Njezin je prevoditelj nama ovdje dva zanimljiva stiha s početka rečenog psalma prenio ovako:

*Pomiluj mene Bože,
i po velikomu milosardju tvomu.
I po mnoštvu pomilovanja tvojih,
smrsi sloću moju.*

Citat sam donio u vlastitoj transliteraciji prema uobičajenoj fonetskoj transkripciji u ovakvim slučajevima. Isti postupak proveo sam i u sljedećoj situaciji, pri prijepisu ulomka iz nešto mlade Biblije od ove prijašnje. A to je ona što ju je potkraj Settecenta bio dogotovio splitski pop Mihovil Jurjetinović-Ivakić Kaštelanin (1794.). Puno ime njezino je *Pismo Sueto Staroga Zakona Pučkoga Razglasa*, obuhvaća samo starozavjetne knjige i ispisana je u četiri manuskriptna oveća toma. To je, neka bude napomenuto, prvi pokušaj prijevoda *Biblije* na hrvatski jezik s popratnim komentarima i hermeneutičkim analizama. Čuva se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Isto mjesto pop Jurjetinović rješava ovako:

*Pomilluj menne, Bože,
po velikomu tvomu milosardju.
I po mnogima dillovanjima milosarda tvoga
pomarski opaččinu moju.*

Dakako, dupliranje istih suglasnika sugeriraju kratak (silazni) naglasak sloga pred dubletom. S malo znatizelje, i s malo kombinatorike, moguće je uspostaviti možebitnu povezanost

među njima: i prevoditeljima i prijevodima. Bez odveć pisanih tragova, i radova, teško možemo s ove distance znati u kojoj su i kolikoj mjeri oni mladi prevoditelji imali saznanja o radovima učinjenim od svojih prethodnika. No, zanimljiva je leksička i sintaktička podudarnost.

U kojoj i kolikoj su mjeri izvorniku vjerni ovi recentno objavljeni fra Lukini prijevodi psalama (onaj iz 1917. godine, kao i onaj objavljen 2008.), i nadalje će ostati otvoreno pitanje istraživačima. Jerbo, faksimil prve stranice ovoga Psaltira pretiskan u *Spomenici dominikanskog samostana u Bolu* (Bol, 1976.) ukazuje na svojevrсни raskorak s tekstovima na koje se može naići u potonja dva, ovdje već spomenuta izdanja. Ne bih li razjasnio dilemu otišao sam prošloga ljeta u samostan sv. Mihovila u Zadru gdje je, prema vlastitim mu riječima, Petar Karlić pronašao originalni rukopis Psaltira fra Luke. Zajedno smo gvardijan fra Nikola Barun i ja prevrnuli sve što smo prevrnuti mogli, ali ga nismo našli. Da bi se mogla uspostaviti validna i jezična i teološka analiza rukopisa fra Luke Bračanina bit će potrebno pronaći izvornik, te sa suvremenim metodama izučiti i protumačiti ovo iznimno i važno djelo u domaćoj nam psaltiristici i biblistici, ali i kulturi našega zapisanoga pamćenja općenito.

Siniša Vuković

Život i djelo

Na svojim djelima, a također i na službenim dokumentima, Luka Bračanin potpisivao se kao *fra Luka Bračanin* (lat. *frater Lucas de Brachia*), sljedeći srednjovjekovni običaj po kojem je bilo uobičajeno uz ime redovnika navesti oznaku rodnog mjesta, a ne prezime. S obzirom da je rodno mjesto Luke Bračanina, Bol, bilo malo i nedovoljno poznato mjesto, on u svom potpisu navodi Brač. Ovom oznakom *de Brachia* koristili su se i neki drugih redovnici, primjerice *frater Dominicus de Brachia* iz 1569. godine. Ponekad se iza oznake *de Brachia* *nadovezivalo i dodatno de Dalmatia*.

Fra Lukina obitelj je zapravo ogranak stare imućne talijanske obitelji Pallavicino. Pravo prezime ove obitelji u svakom od poznatih izvora navodi se u ponešto drugačijem obliku (Pelavicino, Pillavicino), što nije neuobičajeno kod srednjovjekovnih dokumenata, osobito prilikom zapisivanja imena iz stranog jezika. Na suvremenom hrvatskom jeziku to prezime im glasi Polovinić. Ta stara i moćna denoveška obitelj se kroz stoljeća raširila od Engleske do Korzike, sjeverne i južne Italije, Dalmacije i područja južno od Dalmacije.

Jedan je dio obitelji bio čak nastanjen u Perastu, u Boki kotorskoj gdje se u 17. st. često ratovalo s Osmanlijama. Zanimljivo je to što kao svjedočanstvo tomu da je obitelj Pallavicino u velikoj mjeri već bila prigrlila hrvatski jezik i osjećaj pripadnosti hrvatskom narodu služi prepiska razgovora jednog člana obitelji s Petrom Zrinskim, knezom i tada vicebanom Hrvatske u 17. stoljeću, koju nalazimo u povijesnim izvorima. Naime, razgovor se vodio na hrvatskom jeziku, štokavskim dijalektom, a iz razgovora saznajemo da je knez Petar Zrinski došao odati počasti obitelji za pobjedu nad osmanskom vojskom 1654. godine.

U samostanskom arhivu u Bolu na Braču moguće je pronaći dvije povelje koje služe kao povijesni izvori o fra Luki. Prva povelja predstavlja dokument kojim se fra Luki dodjeljuje titula magistra svetog bogoslovlja 1564. godine. Drugi dokument je povelja kojom se fra Luka proglašava inkvizitorom za grad

Zadar i Zadarsku biskupiju 1589. godine. Oba dokumenta naslovljena su na *fratri Lucae Polovineo a Brachia*.

Sudeći po prezimenu, pretpostavlja se da je Bol na Braču rodno mjesto fra Luke. O ovome svjedoči kodeks s genealogijom obitelji određenog Mihovila Polovinića u kojoj se navode imenom njegova četiri sina. Luka se spominje kao *fra Luka*.

U Bolu na Braču nalazio se dominikanski samostan u kojem je fra Luka vjerojatno dobio osnovnu izobrazbu potrebnu za kasniji bogoslovni studij. Taj je dominikanski samostan bio posvećen 14. siječnja 1280. godine. Djelovao je sve do 1807. godine kada je ukinut. Zbog svoje starosti te stoga što je veliki broj kvalitetnih svećenika i učitelja poteklo iz njegova krila, smatra se jednim od najslavnijih samostana u Dalmaciji. Ondašnji dominikanci odlikovali su se u pružanju dobrog obrazovanja kleru i laicima.

U Dalmaciji su postojale i druge slične škole, pogotovo u Trogiru, Splitu, Zadru, Ninu, Hvaru i Korčuli. Mladi su u tim školama dobili osnovno obrazovanje, a dobar dio polaznika bili su kandidati za samostan. Kandidat bi nakon osnovnog obrazovanja pristupio jednogodišnjem novicijatu nakon kojeg je bio primljen u samostan kao redovnik. Samostan novicijata nalazio se u Zadru te je tamo i fra Luka prošao svoju godinu kušnje. Nakon završenog novicijata pohađao je generalni studij svoje provincije u Zadru. Dana 16. ožujka 1552. godine, nakon završene naobrazbe, vrhovni zbor reda donio je odluku o postavljanju Luke Bračanina s još četvoricom kolega na položaj lektora u zadarskom samostanu. Time započinje Lukina profesija predavanja na zadarskom generalnom studiju radi stjecanja stupnja bakalaureata koji je i dobio po odluci istog općeg zbora 1558. godine. Nakon šest daljnjih godina studija, od potrebnih osam, fra Luka biva promoviran u magistra imenovanjem i poveljom 10. rujna 1564. godine, bez obzira na nedostatak još dvogodišnjeg djelovanja. Ova titula dodijeljena mu je prijevremeno zbog iznimnog truda te mu je time iskazana čast i poticaj na daljnji rad i obnašanje povjerene mu dužnosti.

Po završenom obrazovanju fra Luka se vraća na Bol i kratkotrajno postaje prior tamošnjeg samostana 1569. godine. Šesnaest godina poslije, 1585. promoviran je drugi put u provincijala sve do 1589. godine kad je samovoljno odstupio s te dužnosti. Od tada je starješina provincije i generalni vikar.

U spomenutom zadarskom samostanu od 1547. do 1790. godine nalazilo se i sjedište inkvizicije za grad Zadar i zadarsku biskupiju. Ova inkvizicija djelovala je uglavnom na suzbijanju širenja reformacijskih ideja na taj prostor, ideja koje su dolazile iz Istre i sjeverne Hrvatske. Titulu inkvizitora dodijelila mu je Kongregacija svetog Oficija poveljom 7. svibnja 1589. godine, a njezinim nosiocem bio je od 1591. do 1601. godine. Fra Luka Bračanin bio je treći po redu od devetnaest dominikanaca inkvizitora sa sjedištem u zadarskom samostanu.

Iz spomenutih dviju povelja sačuvanih u bolskom samostanu moguće je zaključiti da se fra Luka nakon odslužene dužnosti inkvizitora godine 1601. vratio u samostan u Bolu, u svoje rodno mjesto, a tamo je vjerojatno umro nepoznate godine.

Njegov književni rad sastoji se od tri značajna djela i mnoštvo manjih pisanih djela. Sva njegova djela pisana su hrvatskim jezikom na čakavštini. Među najpoznatija ubrajaju se *Psalmi Davidovi* (1598.), *Lekcijuni* (prijevod lekcije časoslova, 1589. – 1601.) te *Knjige od života i dili slatkog Isusa i Majke Njegove slavne divice Marie* (1596.).

Prijevod svih 150 psalama fra Luka je završio 8. studenog 1598. godine. Prvi put je objelodanjen tek 1917. godine u izdanju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti s Petrom Karličem kao urednikom. Na kraju rukopisa stoji bilješka samog autora koja potvrđuje njegovo autorstvo: „ovo pisanje i tumačenje bi dospiveno na osam novembra nakon 1598. po fra Luci Bračaninu, meštru reda pripovidaovac i inkvizituru zadarskomu” (preuzeto iz uvoda Petra Karlića, 1917.).

Stručnjaci se slažu da je fra Lukin prijevod psalama izuzetno vrijedan povijesni dokument srednjodalmatinske čakavštine 16. stoljeća. Njegov jezik je živ i narodan, ali je i dosljedan latinskom izvorniku iz kojeg je prevodio. Naime, fra Luka je

prevodio psalme iz Vulgate, ali ih nije raščlanio, već je svaki preveo kao cjelinu kopirajući predložak iz kojeg je prevodio. Nakon svakog psalma svojevoljno je dodao završetak: „Slava otcu i sinu i duhu svetu”. Na nekim mjestima ta je rečenica ostala nedovršena zbog nedostatka prostora na papiru, te nije prelazila u novi red na sljedećem listu. Zanimljiva je i pojednost da fra Luka nije preveo naslov niti jednog psalma i razlog tome nigdje nije napomenuo. Jedno od mogućih objašnjenja povezano je s pretpostavkom da je autorova namjera prvenstveno bila čitatelja usmjeriti na čitanje psalama. Fra Luka je kao prevoditelj na umu imao laike i kler, pa je njegov pristup prevodenju ustvari uključivao tumačenje (sam fra Luka kaže da je psalme „protumačio”, a ne preveo) s namjerom ih vjernici mogu lakše čitati i razumijevati.

Nino Brozinčević

narfi darua plodna i sui udji: Zvni i uas do bitach zmie.
i pnce pernari: Umogli zemlje, i sui pnci; paglanice i sui pnci.
ca. zemlje obladiti i diuice stari smlatyimi hualiti ime -
gospodino. Zac uzviseno ime xist gmiga sama. Spomid gmigo.
na. suarhu. mba i zemlje: i uzvisi vzy pucha suoga. Disan.
suiw suetim gmigomim: sinom spraxlechim, puchm. chise pnci.
za chymim: Glana. otren i sijn. i dntu suem. Polik. i 4. 9.

P opinarit gospodinu pisanu nom: pohvala gmigona uenqui ad sui.
tih: Raduse spraxl. u onomu ch. nam gmiga; i hieim. suarshi
radniksi. netraglin suomu. Hualiti ime gmigone utancu; u bubgmu.
i psalim. uspim gmimim: Zac udaxalosi xist gospodinu. u puchm.
suomu: i uzvisi chortche na pafsi nye: U se bini huse suij u slau
radovanit huse upstighlah suom. U se bja gospodinoi u garlu
gmimim; i mce. obistranci umichab gmimim. Za uenitj osuem
u naradit: pocharanija u puch. Za sujarj chragli gmimim u
ochem: i plimexite gmimim. u hieim gnozdime. Da uenitj ugrub.
sund pisan: Glana ono xist suih suiti gmigomim. Glana. i 30.

H ualiti gospodinu. u suem gmigomim: hualiti gmiga; u stanovitim
chmposth gmigomim. Hualiti gmiga. u chmposth gmigomim: hualiti
ti gmiga. po monstiu. u hieim gmigona. Hualiti gmiga. u
zuebn. zemlje; hualiti gmiga: u psalim i u cartan: Hualiti
gmiga u bubgmi i utancu: hualiti gmiga u xitah i u organ.
Hualiti gmiga. u cym bali. dobro glasovim: hualiti gmiga.
u cym bali. od radosth suachi dnt hualiti gospodina Glana otren i sijn.
Duo pisanje i mmauxye bij dospimno na osiam newmbe. nacen.
1198. po fra Luce braconim. mistm. u da. pnc. pnc. i jngimim
radusechom gdo pnci ^{hualiti} one da pnci ima bje malij.

Psalmi Davidovi

Psalam 1.

- ¹ Blaženi muž,
ki ne pojde u više nepravednih,
i u putu grišnikov ki ne staja,
i na katidru kužnu ki ne side.
- ² Da u zakonu Gospodinovu volja njegova.
I u zakonu njegovu misliti će dan i noć.
- ³ I biti će kakono drvo,
koje usajeno kon tečenja od vod,
koje plod svoj dati će u vrime svoje.
I listje njegovo ne će opasti,
i svaka, ka bude činiti, napridkovati će.
- ⁴ Ne tako nepravedni, ne tako;
da kakono prah, koji meće vetar od obraza zemlje.
- ⁵ Zato ne uskrsnuju nepravedni na sud,
ni grišnici u više pravednih.
- ⁶ Zač zna Gospodin put pravednih:
i hojenje nepravednih poginuti će.

Slava otcu i sinu i duhu svetu.

Psalam 2.

- ¹ Zač su škripali narodi
i puci mislili jesu taščine?
- ² Staše kralji zemlje,
i poglavice skupiše se ujedno suprotiva Gospodinu
i suprotiva krstu njegovu.

- ³ Raztrgnino uzle njihove
i odvrzimo od nas jarani njihov.
- ⁴ Koji pribiva na nebesih, rugati će se njimi.
I Gospodin špotati će se njimi.
- ⁵ Tada će govoriti njim u sržbi svojoj
i u gnjivu svomu smutiti će njih.
- ⁶ Ja stanovito postavljen jesam kralj od njega svrhu Siona,
gore svete njegove, pripovidajući zapovid njegovu.
- ⁷ Gospodin reče meni:
Sin moj jesi ti, ja danaska porodih tebe.
- ⁸ Pitaj od mene, i dati ću tebi narode,
baščinu tvoju, i uzdržanje tvoje kraje od zemlje.
- ⁹ Guvernati ćeš njih u šibici gvozdenoj;
i kakono sud jilodelca razbiti ćeš njih.
- ¹⁰ I sada, kralji, razumite;
naučite se, koji sudite zemlju!
- ¹¹ Služite Gospodinu u strahu,
i radujte se njemu s stresom
- ¹² Uhitite nauk, da se kadkoli ne razsrđi Gospodin,
i da poginete od puta pravoga.
- ¹³ Kada se vaŕge ukratko srŕba njegova,
blaŕeni svi, ki ufaju va nj!

Slava ocu i sinu i duhu svetu.

Psalam 3.

- ² Godspodine, a su se uzmnnoŕali, ki nevolje mene?
Mnozi se diviŕu suprotiva meni.
- ³ Mnozi govore duŕi mojoj,
da ni spasenja njoj u Bogu nje.

⁴ Ti stanovito, Gospodine, prijatnik moj jesi,
slava moja, i uzdivižući glavu moju.

⁵ Glasom mojim k Gospodinu vapih;
i usliša mene od gore svete svoje.

⁶ Ja spah i nasladih se u snu, i ustah se,
zač Gospodinu pria mene.

⁷ Ne ću se bojati tisuća pukov od onih,
ki obujmu mene;
ustani, Gospodine,
shranjena učini mene, Bože moj!

⁸ Zač si ti porazi sve suprotifnike moje,
ki pečaljahu mene prez zroka;
zube gričnikov potukal si.

⁹ Gospodin jest spasenje;
i svrhu puka tvoga blagoslov tvoj.

Slava otcu.

Psalam 4.

² Kada zazivah, usliša mene Bog pravde moje:
u nevolji razširi si meni.
Smiluj se na me i usliši molitvu moju.

³ Sinove človičaski, dokle ćete biti teška srca?
Da čemu ljubite tašćinu i išćete laž?

⁴ I znajte, da čudnovatim načinom
jest ukaza Gospodin svetoga svoga:
Gospodin uslišati će mene, kada budu vapi k njemu.

⁵ Srdite se, i nemojte sagriševati;
ča govorite u srcu vašemu, u komorah vaših bojite se.